

Lokve su važne za napajanje ovaca

Kali so pomembni zaradi napajanja ovac/ Ponds are important watering places for sheep/ Teiche sind für Schafe wichtige Trinkwasserquellen.

HRV POVIJEST LOKAVA OTOKA KRKA

Na otoku Krku danas nalazimo više od 300 većih i značajnijih lokava. Među njima razlikujemo nekoliko različitih tipova: prirodne, antropogene, slatkovodne, bočate (zastlane), povremene, trajne, lokve-izvori, lokve uz izvori... Njihov nastanak na otoku Krku vezan je uz evoluciju reljefa, ali još više uz djelovanje čovjeka kroz povijest. Rudimentaran način gradnje lokava antropogenog postanka možemo pratiti već od brončanog doba. Tadašnji ljudi upoznali su način prerade mlijeka u sir pa se povećao broj stoke, a time i potreba za njihovim napajanjem. Lokva bi se izgradila u kakvoj krškoj vrtaci (ponikvi) ili udubljenju terena, dno bi se prekrilo slojem nepropusne gline i dobro nabilo.

SLO ZGODOVINA KALOV NA OTOKU KRKU

Na otoku Krku lahko danes najdemo več kot 300 večjih in pomembnejših kalov. Poznamo nekaj različnih vrst: naravne, antropogene, sladkovodne, brakične (slankaste), občasne, trajne, kale-izvire, kale ob izviri... Njihov nastanek na otoku Krku je povezan z evolucijo reliefa, še bolj pa z delovanjem človeka skozi zgodovino. Rudimentaren način gradnje kalov antropogenega nastanka lahko spremljamo že v bronasti dobi. Tedaj se je začela predelava mleka v sir, posledično se je povečalo število glav živine, s tem pa tudi potreba po njihovem napajanju. Kale so zgradili v kraški vrtaci (ponikvi) ali udrtinah terena, dno pa so prekrili s plastjo nepropustne gline in dobro poteptali.

ENG THE HISTORY OF THE PONDS ON THE ISLAND OF KRK

On the island of Krk, there are more than 300 larger, significant ponds of several

types: natural, anthropogenic (man-made), freshwater, brackish (saline), temporary, permanent, pond-springs, ponds next to springs, and so on. Their emergence on the island of Krk has to do with the development of the relief, but even more so with human activity throughout history. The rudimentary method of building anthropogenic ponds can be traced back to the Bronze Age. This was the time when humans learned the methods of processing milk into cheese, which resulted in an increased number of livestock that required watering. Ponds were constructed in karst sinkholes (dolines) or depressions in the ground by covering the bottom with a layer of impermeable clay and making it thoroughly compact.

DEU GESCHICHTE DER TEICHE AUF DER INSEL KRK

Auf der Insel Krk gibt es heute mehr als 300 größere, bedeutsamere Teiche. Diese werden nach verschiedenen Aspekten voneinander unterschieden. Es gibt natürliche und anthropogene (von Menschen künstlich angelegte) Teiche, Teiche mit Süßwasser oder mit Brackwasser (leicht salzig), zeitweilig oder permanent Wasser führende Teiche, Teiche mit Wasserquellen, Teiche neben Wasserquellen usw. Ihre Entstehung auf der Insel Krk ist auf die Evolution des Reliefs aber noch mehr auf menschliche Eingriffe im Laufe der Geschichte zurückzuführen. Die rudimentäre Bauweise der künstlich angelegten (anthropogenen) Teiche geht auf die Bronzezeit zurück. In dieser Zeit waren die Menschen bereits mit der Verarbeitung von Milch zu Käse vertraut, was dazu führte, dass es mehr Nutztiere gab. Damit stieg auch der Trinkwasserbedarf. Die Teiche wurden in typischen Senkungen des Karstbodens (Dolinen) gebaut, indem man den Boden mit einer undurchlässigen Tonschicht bedeckte und diese verdichtete.

Ovce na ruku prenose sjemenke biljaka s jedne lokve na drugu

Ovce na ruku prenose sjemenke biljaka s jedne lokve na drugu/ Sheep transport plant seeds on their backs from one pond to another/ Im Vieh der Schafe wird der Pflanzensamen von einem Teich zum anderen transportiert.

HRV JESTE LI ZNALI?

- Za prava na vodu u prošlosti vodile su se mnoge bitke. U antičkom razdoblju posebnu ulogu u raspodjeli vodnih resursa preuzeli su Rimljani. Poznato je da od njihova vremena datiraju propisi o pravima na pristup vodi pa su vjerojatno naznake razdjeljivanja vode u lokvama (ali i izvorištima) za zasebna pasišta bile njihova zasluga.
- Zdenci su građeni od klesanog kamena na »vodnoj žili« pa su ih u narodu zvali »živa voda«.

SLO ALI STE VEDELI?

- Za pravico do vode so v preteklosti bojevali številne bitke. V antiki so posebno vlogo pri porazdelitvi vodnih virov prevzeli Rimljani. Znano je, da iz njihovega časa izvirajo predpisi o pravicah do dostopa do vode, zato imajo najverjetneje zasluge za pravila o razdeljevanju vode v kalih (a tudi v izviri) za zasebne pašnike.
- Studence so gradili iz klesanega kamna na »vodni žil«, zato so jih ljudje poimenovali »živa voda«.

ENG DID YOU KNOW?

- Many battles in the past were fought over water rights. In antiquity, a special role in the distribution of water resources was played by the Romans. It is known that regulations regarding the right of access to water date back to their times, so the allocation of ponds (but also source areas) to specific pastures is probably due to them.
- The wells built of carved stone were located on a water vein, which is why people called them »living water«.

DEU WUSSTEN SIE SCHON?

- Viele Kriege wurden im Laufe der Geschichte aufgrund von Wassernutzungsrechten geführt. In der Antike nahmen die Römer in Bezug auf die Verteilung der Wasserressourcen eine führende Rolle ein. Es ist bekannt, dass die Zugangsrechte zu Gewässern aus dieser Epoche stammen. Deshalb geht die Zuordnung der Teichgebiete (sowie der Quellgebiete) zu den einzelnen Weidebereichen vermutlich auf die Römer zurück.
- Die Brunnen wurden aus gemeißeltem Stein über Wasseradern gebaut - deshalb nannte man sie volkstümlich »lebendiges Wasser«.

Prirodna zastlana lokva na Suljuju

Naravno zastlana kal na Suljuju/ Natural saline pond at Suljuj/ Mit Salzwasser gefüllter Naturschilf See